

Văn hóa là nguồn lực, là mục tiêu của sự phát triển của một dân tộc, một đất nước. Văn hóa được hiểu theo nghĩa rộng là văn học, nghệ thuật, văn hóa đạo đức, văn hóa khoa học. Văn hóa bao gồm văn hóa vật chất và văn hóa tinh thần.

Bảo tồn văn hóa dân tộc là bảo vệ văn hóa vật chất cùng những giá trị tinh thần của dân tộc, chống lại những cái xấu của văn hóa ngoại lai. Muốn phát triển văn hóa dân tộc phải biết chọn lọc và phát huy những tinh hoa văn hóa dân tộc, biết lấy cái chân, thiện, mỹ của văn hóa nước ngoài để bổ sung, làm giàu đẹp cho văn hóa của mình.

Trải qua mấy ngàn năm lịch sử, dân tộc ta đã từng bị họa ngoại xâm và chịu ảnh hưởng văn hóa của các nước lớn: Trung Quốc, Pháp, Mỹ. Ngoài ra, do vị trí địa lý và chính trị chúng ta còn tiếp nhận nền văn hóa Ấn Độ và Nam Á, văn hóa Nga và Đông Âu. Nhân dân VN không chỉ giữ gìn được bản sắc văn hóa dân tộc mà còn có khả năng tiếp thu, sàng lọc và đồng hóa các nền văn hóa ngoại lai thành những giá trị văn hóa của mình. Bảo tồn văn hóa dân tộc là điều kiện quan trọng để tồn tại và phát triển nội sinh: phát triển bằng sự phát huy cao nhất tài nguyên thiên nhiên và con người của mình kết hợp với sự liên kết quốc tế. Hướng chiến lược phát triển nội sinh là hướng phát triển chiến lược văn hóa, không có đứt đoạn về văn hóa.

Sự thất bại của một số nước khối thứ ba là do không biết dựa vào sức mạnh của dân tộc để tiếp nhận và tiêu hóa nền văn hóa ngoại lai mà cho rằng chỉ cần vốn và công nghệ của phương Tây đưa vào với phương thức của các nước đi trước là sẽ thành công.

Những giá trị văn hóa, những chuẩn mực đạo đức của dân tộc, tôn giáo đã ghi những dấu ấn sâu đậm về sự tồn tại và phát triển của quốc gia. Đạo Tin Lành có vai trò tích cực đối với công cuộc hiện đại hóa của các nước Tây Âu. Tân Khổng giáo đóng vai trò quan trọng với nước Nhật, trở thành "đạo lý Nhật Bản". Nho giáo với mẫu người quân tử đã ảnh hưởng lâu đời đến dân tộc ta với các giá trị về nhân nghĩa, lễ trí, tín; phú quý không tà dâm, nghèo nàn không thay đổi lòng, uy vũ không thể khuất phục. Trong kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ chúng ta có mẫu người cộng sản với phẩm chất đạo đức cách mạng. Đối với cán bộ thì cần mẫu, liêm chính, chí công, vô tư; với quần đội "Trung với nước, hiếu với dân, nhiệm vụ nào cũng hoàn thành kẻ thù nào cũng đánh thắng", với phụ nữ "Trung hậu đảm đang chống Mỹ

cứu nước". Những phẩm chất đạo đức trên bắt nguồn từ truyền thống yêu nước và đấu tranh anh hùng bất khuất của dân tộc ta với đường lối giương cao 2 ngọn cờ: dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Đảng ta đã huy động sức mạnh tiềm ẩn trong lòng giai cấp và dân tộc và đã chiến thắng kẻ thù.

Từ ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng, chúng ta đã đạt được nhiều thành tựu trên nhiều lĩnh vực. Song chúng ta chưa kết hợp được giữa đức trị - pháp trị với kỷ trị, còn tách rời văn hóa với phát triển kinh tế. Trong nhà trường còn nặng về các môn học tự nhiên xem nhẹ các môn học xã hội, đặc biệt là giáo dục đạo đức, lịch sử và văn học; các phương tiện truyền thông chạy theo phim

liêm chính, chí công vô tư, biết đặt quyền lợi của tổ quốc lên trên quyền lợi cá nhân và phường hội; nỗ lực học tập và xây dựng đất nước theo hướng dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, văn minh.

Đầu tư cho các hoạt động văn học nghệ thuật theo hướng bảo tồn và phát triển văn hóa dân tộc, tài trợ tài chính, có chính sách thích hợp với người sáng tạo văn học, nghệ thuật, đặt các giải thưởng, tổ chức hội diễn văn nghệ dân tộc, trình diễn thi đấu thể dục thể thao cổ truyền, tổ chức du khảo cắm trại những nơi có di tích lịch sử văn hóa.

- Tổ chức diễn thuyết, hội thảo các chuyên đề về lịch sử, văn hóa để giúp cho mọi người hiểu biết về lịch

MỘT SỐ Ý KIẾN VỀ BẢO TỒN VÀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA DÂN TỘC

PTS. HỒ HỮU NHỰT

sử, biết phân biệt cái hay, cái xấu trong văn hóa nước ngoài.
- Báo chí, đài phát thanh, đài truyền hình cần có mục giới thiệu về lịch sử văn hóa dân tộc. Thi viết truyện phim, kịch bản và dựng những phim có giá trị về lịch sử, địa sử, các di tích lịch sử văn hóa và đề cao những phẩm chất đạo đức và lối sống tốt đẹp.
- Mở rộng, phát triển trường mỹ thuật, thi sáng tạo mẫu mã hàng hóa, thi thiết kế các công trình xây dựng, công trình văn hóa lịch sử vừa mang tính hiện đại vừa có nét độc đáo của văn hóa dân tộc.
- Bảo vệ tồn tạo các di tích lịch sử văn hóa. Phát triển du lịch nhân dân, các đoàn thể quần chúng tổ chức cho các thành viên của mình tham quan các viện bảo tàng, các công trình kiến trúc (chùa, đình, nhà thờ, thánh thất, lăng tẩm, cung điện), các danh lam thắng cảnh...

Tóm lại, bảo vệ và phát triển văn hóa dân tộc không phải là bảo vệ cái hủ lậu, đối lập với hiện đại mà chính là phát huy tinh hoa văn hóa dân tộc, tạo nguồn sức mạnh cho từng người và cho quốc gia bản lãnh tiếp thu văn hóa khoa học, kỹ thuật tiên tiến để thực hiện mục tiêu: dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng văn minh.

- Xây dựng và đào tạo mẫu người công chức có lòng yêu nước, cần kiệm, liêm chính, chí công vô tư, biết đặt quyền lợi của tổ quốc lên trên quyền lợi cá nhân và phường hội; nỗ lực học tập và xây dựng đất nước theo hướng dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, văn minh.

- Xây dựng và đào tạo mẫu người công chức có lòng yêu nước, cần kiệm,